

Major gšt. Josef F e t k a:

Zásobování střelivem u pěchoty.

I. Úvod.

„XI. Zásobování střelivem: (pro paměť)...“, tak dosti často vidáváme v rozkazech pěších jednotek, vydávaných při cvičeních, článek, jemuž zřejmě není přičítána velká důležitost:

A neprávem!

Zapomíná se, že nebude-li problém zásobování střelivem pro určitý případ uspokojivě vyřešen, všechna ostatní nařízení předcházející tento článek a podávající taktické vyřešení případu nebudou moci býti splněna, i kdyby byla výplodem sebe lepších taktických duchů a kdyby je měla prováděti nejlépe vycvičená jednotka, vedená nejstatečnějšími veliteli.

Tím nechci ovšem říci, že velitel nemá věnovati taktickému vyřešení úkolu především svou pozornost. Nemohu však přiznati podceňování materiálního zabezpečení operace a hlavně zásobování střelivem, o kterém říká již náš předpis, že na ně musí každý velitel uplatňovati svůj osobní vliv.

Důležitost otázky zásobování střelivem značně vzrostla proti době před světovou válkou:

jednak proto, že se palbě přičítá dnes daleko větší význam než dříve (franc. předpis pro vyšší jednotky nazval útok „palbou, která postupuje“ a obranu „palbou, která zastavuje“; konečně nalezneme i v úvodu k našemu předpisu G-V vysoké ocenění důležitosti palby);

jednak proto, že pěchota nyní je vyzbrojena různými zbraněmi, což znamená, že musí býti zásobována různorodým střelivem, a má větší počet automatických zbraní — velké to spotřebitele střeliva.

Měl-li před válkou prapor asi 1000 pušek a 1 oddíl o 2 těžkých kulometech, měl poválečný prapor sice jen asi 580 pušek (nebo karabin), za to však 36 lehkých a 12 těžkých kulometů vedle pistolí, puškových a ručních granátů, jichž bylo mnoho druhů (útočné, obranné, kouřové, plynové, tavicí atd.), osvětlovací a signální rakety, doprovodné zbraně, a to jak se strmou, tak i s plochou drahou střely. Jaká to různost střeliva, představíme-li si, že tenkrát ještě střely do pušek a automatických zbraní byly rozličné, což dnes — alespoň u nás — je již odstraněno zavedením jednotné ráže pro obě zbraně.

A spotřeba střeliva?

V roce 1914, když by bývaly mohly všechny zbraně praporu střelíti a kdyby za minutu se mohly vypálit z pušky 4 dobře mířené rány a z kulometu 300 ran, byl by vystřílel prapor 4600 nábojů; po válce však, počítáme-li u pušky se stejnou rychlostí palby, u lehkého kulometu 200 a u těžkého 400 ran v minutě, mohl by prapor vystřílet za minutu 14.320 nábojů, při čemž nejsou brána v úvahu doprovodná děla, granáty a pistole. Mimo to si musíme uvědomit, že v roce 1914 nebyly známy palebné základny dneška, které přestře-

luji palebný sled. Byly to jen zbraně palebného sledu, které mohly střílet.

Důležitost zásobování střelivem je také tím větší, čím větší je účinnost nepřátelské palby, která omezuje náš pohyb na nejmenší míru v prostorech, do nichž může působiti a které jsou právě totožné s palebným postavením zbraní, jež musíme zásobovati za boje.

Zásobování střelivem je daleko důležitější než zásobování potravinami. Zásobování potravinami je pravidelné, poněvadž spotřeba je pravidelná a může se tedy dít automaticky a tenkrát, když je k tomu nejvhodnější doba, usnadňující pohyb v prvním sledu, t. j. za noci. Za to zásobování střelivem je nestejné. Někdy, v době, kdy na frontě se nic neděje, není třeba se o ně ani starati; jindy, za bojů, spotřeba střeliva roste a často je větší, než jak bylo předvídáno. Není možno počítati vždy s tím, že bude dodáno do první linie za noci, nýbrž situace bude vyžadovat, aby bylo dopraveno do palebného sledu i za boje — ve dne — v palbě nepřátelské pěchoty.

Tato závislost zásobování střelivem na bojových akcích činí z něho bojový akt, tak jak to i Francouzi v svém předpisu pro pěchotu (II. díl, čl. 758) přiznali.

Nesmíme dále zapomínati, že dostatek anebo nedostatek střeliva je otázkou morálky jednotky, zvláště v obraně. Z vlastní zkušenosti z bojů na Slovensku vím, jak skličujícím dojmem na nás působila jednoho večera zpráva, že je nutno šetřit střelivem, poněvadž nebyly již k dispozici skoro žádné zásoby, a že některé prapory — naši sousedé — nemají než několik nábojů pro každou pušku.

Konečně důležitost tohoto problému se mi jeví tím větší, čím méně pozornosti mu věnujeme a čím méně je příležitosti jej studovati v praktickém provádění. V tom nám brání jednak drahota příprzeží, která při závěrečných cvičeních nutí omezit počet dopravních prostředků na nejmenší míru, jednak pro období manévrové k spotřebě povolená dávka střeliva, která není v žádném poměru ke skutečné spotřebě za intenzivního boje, a často dávka pro celou rotu a pro celé období závěrečného cvičení dá se odnésti jedním širokopalcím vojínem.

Skutečná spotřeba střeliva za intenzivního boje!! To je otázka, na kterou je opravdu těžko odpovědět, hlavně proto, že se nám zachovaly jen řídké historické příklady, z nichž bychom mohli čerpati určitá poučení. Mimo to je těžko přesně zhodnotit „intensitu“ boje vzhledem na početnost různých činitelů, která ji tvoří, a proto, že často máme sklon posuzovati ji podle dosažených výsledků, které nemusí býti vždy úměrné spotřebě střeliva. Je tedy nutno sáhnout k teoretickým propočtům, které přes to, že nemohou než jen zdaleka objasnit řešení problému v praxi, mohou nám však přece dáti určitou představu o spotřebě střeliva, která nám pak usnadní řešení organisace zásobování střelivem.

Vynasnažím se tedy ukázati spotřebu střeliva u pěší jednotky za boje jednak na historickém příkladě, vzatém z období obranného boje, jednak na aplikačním příkladě útočného boje, kde se chci zmínit i o chodu zásobování a o nařízení, která musí velitelé jednotlivých pěších jednotek vydati.

II. Historický příklad spotřeby střeliva pěšího praporu za obrany.

Francouzská 40. pěší divise po bitvě na Chemin des Dames hájila od 29. května 1918 na severozápad od Remeše oblast, která byla 6 km široká a byla organisována ve dvě posice, jež byly od sebe vzdáleny na 2 km.

Před německým útokem 18. července bylo přeneseno těžiště obrany na „zadní“ posici, při čemž na „přední“, krycí zanechala divise, která měla v té době 3 pěší pluky o čtyřech praporech, jen čtyři prapory, z nichž V./251. byl na západním křídle. Tento prapor organisoval 3 opěrná stanoviště vedle sebe, z nichž prostřední bylo poněkud vzadu a bylo vytvořeno z jedné pěší roty a ze dvou kulometných čet, kdežto obě krajní byla o jednu kulometnou četou slabší.

Vpravo od V./251. praporu byl I./150. prapor, který měl také tři roty v prvním sledu.

Úkolem této krycí posice bylo po stažení pozorovacího sledu bránit se na místě a nechat se i obklíčit; podpora palbou druhé — hlavní posice — byla zajištěna.

Co se týká střeliva, měl V./251. prapor tyto zásoby: každý muž s puškou měl 200 nábojů u sebe, každé opěrné stanoviště mělo mimo to 10.000 nábojů pro pušky, 400 ručních a 300 granátů na pušku a každá kulometná četa měla 10.000 nábojů v páscech a konečně ve skladišti u SV. praporu bylo 40.000 nábojů pro kulomety, 50.000 nábojů pro pušky, 800 ručních a 700 granátů na pušku — dohromady (počítáme-li, že rota měla asi 100 pušek) 210.000 nábojů pro pušky a pro kulomety, 2000 ručních a 1600 granátů na pušku; převedeme-li to na naše poměry a počítáme-li, že truhlík nábojů pro pušky a pro kulomety má 1200 nábojů a bednička s granáty 18 granátů, vážících 12 kg a že vůz pojme náklad ne více než 500 kg — byl to náklad asi 21 vozů.

To však, jak se zdá, není všechno střelivo, jímž prapor tenkrát disponoval, neboť schází výčet nábojů, které měly k dispozici lehké kulomety a které nebylo možno zjistiti z líčení této bojové epizody.

Boj začal ve 4 hodiny ráno, kdy Němci vyrazili k útoku. Sousední prapor (I./150.) ustoupil v 9 hodin, poněvadž se mu nedostávalo střeliva.

Náš V./251. prapor se bránil až do 16 hod., t. j. plných 12 hodin, kdy byl obklíčen a musil se vzdáti, poněvadž jeho zásoby střeliva byly vyčerpány a zásobování za boje nebylo možno provésti, protože palba Němců zabránila jakémukoliv pohybu. To tedy znamená, že prapor za hodinu vystřílel průměrně 17.500 nábojů pro pušky a pro kulomety a asi 300 ručních granátů a granátů na pušku dohromady. Musíme si však při tom uvědomiti, že se nestřílelo pravděpodobně stále, nýbrž jen tenkrát, když se nepřítel pokoušel o postup.

III. Zásobování střelivem za útoku.

Abychom mohli sledovati chod zásobování střelivem na určitém konkrétním případě, je nutno, abych předeslal několik organizačních dat. Upozorňuji, že tato data jsou vyjádřena nahodilými číslicemi — což však na věci nic nemění, neboť nám jde o to, abychom si uvědomili způsob zásobování a zásady, jimiž se chod zásobování řídí. Také mé výpočty budou velmi teoretické. Přes to však mohou nám poskytnouti určitý obrázek o spotřebě střeliva, která ve skutečnosti bude čtyřikrát, pětkrát a možná i vícekrát menší, poněvadž závisí na tolika nevypočitatelných vlivech, o nichž zmínka by nám zbytečně komplikovala naše úvahy.

Tyto úvahy budou se upínati jen na zásobování střelivem pro pušky, pro lehké kulomety, pro těžké kulomety a na zásobování ručními granáty, poněvadž spotřeba střeliva pro tyto zbraně je největší částí užívaného střeliva.

1. Organisaace.

Předpokládejme, že:

- a) pěší rota má 120 pušek a 12 lehkých kulometů,
- b) kulometná rota 40 pušek a 12 těžkých kulometů, to znamená, že
- c) prapor má dohromady 400 pušek, 36 lehkých a 12 těžkých kulometů;
- d) střelivo u praporu je rozděleno na tři sledy:
u muže (pro pušku) neb u zbraně (lehké a těžké kulomety) tak zvaná „osobní dávka“,
na kárách rot,
na vozech praporu;
- e) muž ozbrojený puškou má u sebe 100 nábojů pro pušku,
obsluha lehkého kulometu nese 1000 nábojů pro 1. kulomet,
těžký kulomet má u sebe (na káře) 5000 nábojů;
- f) u pěší roty na kárách je naloženo 9600 nábojů buď pro pušky, což by znamenalo 80 nábojů pro 1 pušku, neb pro lehké kulomety, to znamená 800 nábojů pro jeden.
u kulometné roty na kárách rotních je naloženo 1100 nábojů pro každý těžký kulomet;
- g) na vozech praporu je uloženo:
pro každou pušku 70 nábojů,
pro každý lehký kulomet 800 nábojů,
pro každý těžký kulomet 1500 nábojů;
- h) co se ručních granátů týká, má:
pěší rota 360, kulometná 200 (rozdané u mužů),
na vozech praporu je 700 granátů;
- ch) na kárách roty a na vozech praporu jsou:
náboje pro pušku a kulomety uloženy v truhlicích o 1200 nábojích, které váží asi 38 kg;
granáty jsou v bedničkách po 18; bednička váží 12 kg.

2. Základní spotřeba střeliva.

Nyní si musíme ještě stanovit, kolik která zbraň vystřelí nábojů za určitou časovou jednotku v útoku. Počítáme-li, že postup jednotky za útoku je průměrně 100 m za 3 minuty, můžeme počítati 2 minuty na palbu a 1 minutu na přiskyky.

Vystřílíme-li za minutu:

4 dobře mířené rány z pušky,

150 ran z lehkého a

300 ran z těžkého kulometu, můžeme říci, že vystačí dávka nábojů pro pušku,

kterou má u sebe muž, $100 : 4 = 25$ min., tedy na postup do hloubky asi 1300 m.

která je na kárách (je-li dáno toto střelivo pro pušky) $80 : 4 = 20$ min., t. j. na postup do hloubky asi 1000 m;

která je na vozech praporu $70 : 4 = 17\frac{1}{2}$ minut, což vystačí pro postup do hloubky asi 900 m, neboli dávka nábojů pro pušku ve všech zásobovacích sledech, jež jsou v rámci praporu, vystačí — znovu podtrhuji: teoreticky — na postup do hloubky buď 3200 m, je-li nám dáno k dispozici střelivo uložené na kárách pěších rot, jinak jen do hloubky 2200 m.

Podobným způsobem bychom vypočítali, že s dávkou střeliva pro lehký kulomet, která jest uložena ve všech zásobovacích sledech praporu, vystačíme buď 18 minut, neboli pro postup do hloubky asi 900 m, kdyby náklad kár roty byl dán k dispozici těmto lehkým kulometům, jinak by lehký kulomet vystřelil svou dávku asi za 12½ minuty, to znamená, že by s ní vystačil pro postup do hloubky 650—700 m.

Těžký kulomet by vystačil se svými náboji asi 26 minut, což znamená postup do hloubky 1300 m, počítáme-li poměr palby k pohybu, jako 2:1; poněvadž však přemísťování a příprava k palbě vyžaduje více času než u pušek nebo lehkých kulometů, vezmeme za základ pro naše počty — abychom byli spravedlivější — že těžký kulomet může vystřeliti místo 300 ran jen 200 v minutě, což by znamenalo, že jeho dávka vystačí 38 minut, neboli vystačí pro postup do hloubky 1900 m.

Tato data nám nyní pomohou řešiti — zase jen teoreticky — následující konkrétní příklad:

3. Námet.

(Mapa 1:75.000 Ml. Boleslav, plán — náčrt 1:75.000.)

Všeobecná situace.

1. Červená (jižní) a modrá (severní) armáda střetly se 8/9 svými předvoji v dopoledních hodinách a po menších šarvátkách se fronta odpoledne ustálila na čáře: ... Unt. Bautzen—Sobotka—Lhota Stalkova—Hubojed—Záměstí...

2. Velitel modrých rozhodl se pokračovati v útoku 9/9 v časných ranních hodinách.

Zvláštní situace.

1. Modrý 26. pěší pluk, který ke konci boje 8/9 byl umístěn jako část hlavního voje divise v zalesněných údolích v prostoru Bažov—Pařízek (SV. 265—Dolní Mlýn), dostal 8/9 kolem 15 hod. rozkaz, aby vyrazil 9/9 v 5 hodin, po vystřídání předvojů, jimiž jsou části 25. pěšího pluku, k útoku v pásmu, jehož východní hranice jsou udány náčrtem, západní zahrnují do pásma silnici ze Lhoty Staňkovy přes Δ 396 (Čakan), a zmocnil se 1. cíle divise: ... Čakan (trig. 396)—Příchvoj... prováděje hlavní úsilí divise ve směru na Čakan (trig. 396).

Útok bude podporován 2 oddíly lehkého dělostřelectva a vyrazení z výchozí základny, kterou je čára dosažená předvoji (viz náčrt), usnadní palba těžkých kulometů předvojů, které zůstanou i po vystřídání na místě.

Sousedé mají stejnou úlohu.

2. Situaci nepřitele před frontou pluku a hlavně II/26. praporu udává náčrt (viz přílohu).

3. Velitel pluku vypravil se ihned se svými veliteli praporů na obhlídku terénu, kde jim vydal ústně rozkaz k útoku, jehož hlavní články jsou:

a) Hlavní úsilí na západním křídle pluku.

b) Zmocnit se nejprve jižního svahu návrší 650 m sz. od Lavic—Šalanda W. H. (1. cíl pluku), pak...

c) Sestava:

v 1. sledu: I./26. prapor — hlavní úsilí — směr: návrší 700 m jv. od Lhoty Staňkovy, dále podél hřbetu táhnoucího se od sz. k jv. na západ od Lavic.

II./26. prapor: směr: Šalanda W. H.—349.

Rozhraní viz náčrt (viz přílohu);

v 2. sledu III./26. prapor a technická rota na sev. okraji lesa přímo jižně a 500 m východně od samoty Kopanina.

d) Provedení:

Dělostřelecká příprava: 4 hod. 55 min. — 5 hod.

Pěchota vyrazí k útoku v 5 hod. z výchozí základny, kterou je všeobecně linie dosažená předvojem...

Dobytí 1. cíle pluku oznámí jednotky 1. sledu vypálením červené rakety s 1 světlicí.

V postupu na další cíle bude pokračováno na znamení...

e) Plán palby.

Pěchota:

od 4 hod. 59 min. do 5 hod. soustředí všechny těžké kulomety 25. pěšího pluku a III./26. praporu, umístěné východně od lesů na západ od Plhova a Hubojed palbu na hřbet 344; kulomety odtud na západ...

v 5 hod. přenesou svou palbu takto:

1 četa II./25. umístěná 100 m jv. od 340 na návrší 300 m jv. od Plhova a na jeho s. a sz. svahy.

1 četa III./26., umístěná 200 m v. od 364 na s. okraj lesa j. od Plhova.

1 četa III./26., umístěná na 340 střelí na zářez lesa 300 m jz. od Plhova.

1 četa III./26., umístěná na 386 (stromořadí), je pohotova odraziti protiútoky...

do 1. cíle pluku:

Jakmile postup pěchoty zamezí další palbu, přenesou ji na nepřátelské kulometry, umístěné u Šalanda W. H.

Jakmile na návrší 300 m jv. od Plhova umístí II./26. svou pal. základnu, přemístí se obě kulometné čety III./26. praporu přes Plhov na j. okraj lesa sz. od Šalanda W. H., kde se umístí po dobytí 1. cíle...

Podobně, když I./26. prapor dosáhne silnice Lhota Staňkova—Šalanda W. H., přemístí se kulometná četa III./26. praporu na návrší 800 jv. od Lhoty Staňkovy.

Minometná četa pluku, umístěná na okraji lesa s. od 340 postřeluje nejprve sev. okraj Plhova, pak domky u 336, konečně Šalanda W. H.

Dělostřelectvo:

Za přípravy:...

Za útoku: jako přímá podpora se přiděluje každému praporu 1. sledu palba jednoho lehkého děl. oddílu. Velitel pluku si vyhrazuje soustředění palby alespoň 1 baterii od každého oddílu na tato místa:

na severní okraj lesa na sever od 383,

Šalanda W. H.

návrší jz. od Lavic.

Všeobecná činnost

K zaujetí výchozí základny praporek 1. sledu odpočodují ihned za setmění II./26. prapor (umístěný dosud v údolí na východ od Pařízku) přes Mladějov, I./26.

★

Předpokládejme, že:

1. rychlost postupu pěchoty bude

prvních 200 m: 100 m za 2 minuty,

dalších 500 m: 100 m za 3 minuty,

pak 100 m za 4 minuty,

2. všechny zásobovací sledy mají plnou dotaci (viz „Organisace“),

3. výdejna 13. pěší brigády jest v Dolním Mlýně; odtud do výdejn 26. p. pluku v Bažově, kde byla otevřena v 21 hod. 30 min., bylo odesláno několik vozů se střelivem.

4. Řešení.

Naším úkolem jest uvažovati o tom, jaká nařízení o zásobování střelivem mohl by vydati večer před útokem:

A. velitel 26. p. pluku a

B. velitel II./26. praporu.

A. Velitel pluku

musí především uvažovati o tom:

1. kolik a která z jeho podřízených jednotek spotřebuje střeliva:

- a) za přípravy a
- b) za útoku;

2. jakým způsobem tuto spotřebu uhradí, neboli jak provede zásobování.

Dejme tomu, že velitel pluku své úvahy začne s II./26. praporem. Tento prapor za přípravy, které se musí zúčastniti všechny těžké kulomety po dobu 1 minuty, vystřelí $12 \times 200 = 2400$ nábojů, což znamená obsah dvou truhlíků.

Aby velitel pluku věděl, jak má za postupu zásobovati, musí si odpověděti na otázku, zda prapor vystačí se svou dávkou k dosažení 1. cíle pluku, který je zároveň rozhraním terénních celků. Tohoto rozhraní musí býti dobyt, aby mohly vozy býti přisunuty za postupujícími jednotkami skryté a mimo zásah palby nepřátelské pěchoty.

Změříme-li největší hloubku postupu od výchozí základny do 1. plukovního cíle v útočném pásmu II./26. praporu (na východě), uvědomíme-li si rychlost postupu pěchoty, jež byla nařízena (viz námět), a předpokládáme-li, že vzhledem na tuto rychlost, na tvar terénu, hloubku cíle a hojnost zbraní zaručujících dostatečnou podporu útoku (kulomety předvojových jednotek a praporu zálohy pluku) — nebude třeba činit zastávky v postupu praporu až do 1. cíle pluku, můžeme říci, že prapor dosáhne tohoto cíle za 39 minut, z kteréžto doby počítáme 26 minut na palbu a 13 minut na postup.

Za 26 minut palby vystřelí:

- a) puška $26 \times 4 = 104$ náboje,
 - b) lehký kulomet $26 \times 150 = 3900$ ran,
 - c) těžký kulomet $26 \times 200 = 5200$ ran,
- to znamená, má-li u sebe muž, ozbrojený puškou, jen 100 nábojů, že mu budou chyběti 4, je-li u lehkého kulometu 1000 nábojů, bude mu chyběti 2900 a u těžkého kulometu bude chyběti 200 ran, počítáme-li s dávkou 5000 nábojů.

Je možno doplniti tyto nedostatky zásobami, které má rota a prapor, anebo nutno pomýšleti na zásobování z výdejnů pluku?

Abychom si mohli odpověděti na tuto otázku, musíme si uvědomiti:

a) Předně to, že dávku střeliva pro pušku, kterou má muž u sebe, možno zvýšiti o několik nábojů, čímž se zvýší již možnost palby časově, aniž příliš zatěžkáme vojáka, avšak, že tento způsob nemůžeme uplatniti ani u lehkých ani u těžkých kulometů, kde zvýšení dávky menším počtem nábojů nerozhoduje, uvážíme-li velkou jejich spotřebu, velké zvýšení dávky znamenalo by však nemožné zatížení pomocníků neb jiných dopravních prostředků:

b) za druhé to, že to nebudou všechny — a hlavně lehké — kulomety, které budou zasazeny do palebného sledu.

Počítáme-li ne j v y š š í h u s t o t u palebného sledu, t. j. 1 lehký kulomet na 60 kroků — tedy asi 50 m (viz P-I-1 článek 662), přijdeme k závěru, že na frontě 900 m široké — na které má útočiti prapor — vystačíme s 18 lehkými kulomety, což znamená, že jen tomuto počtu lehkých kulometů bude chybět po 2900, neboli pro prapor $(2900 \times 18) = 52.200$ nábojů. Těžkým kulometům — o nichž předvídáme, že jich bude všech použito v palebných základnách, by chybělo $(200 \times 12) = 2400$ nábojů.

c) Konečně je třeba počítati s jakousi zálohou střeliva, s kterou by jednotky vystačily při obraně dobytého terénu, dokud nedojdou nové zásoby ze zadu.

Jestliže zvýšíme základní dávku střeliva pro pušku u muže před odchodem praporu na výchozí základnu ze 100 na 120, kterýžto rozdíl můžeme doplniti ještě večer z výdejny pluku, zůstane praporu k úhradě spotřeby 52.200 nábojů, jichž se nedostává 18 lehkým kulometům, náklad rotních kár $(3 \times 12 \times 800 = 28.800)$ a vozů praporu pro lehké kulomety a pro pušky $(36 \times 800 + 400 \times 70 = 56.800)$, t. j. 85.600 nábojů.

Také úhrada spotřeby těžkých kulometů je možná ze zásob kár rot a praporek vozů, i když počítáme se spotřebou obsahu dvou truhlíků střeliva za přípravy.

Vidíme tedy, že II./26. prapor vystačí se střelivem, jež má u sebe, a že mu ještě zbude určitá část, která mu umožní hájiti dobytý terén až do nového zásobování.

Podobné úvahy by učinil velitel pluku o zásobování střelivem u I./26. praporu. O III./26. praporu nebude příliš uvažovati, poněvadž se jeho spotřeba střeliva omezí na spotřebu nábojů pro těžké kulomety, které umístěny v palebných základnách budou podporovati vyrazení k útoku a postup na 1. cíl pluku.

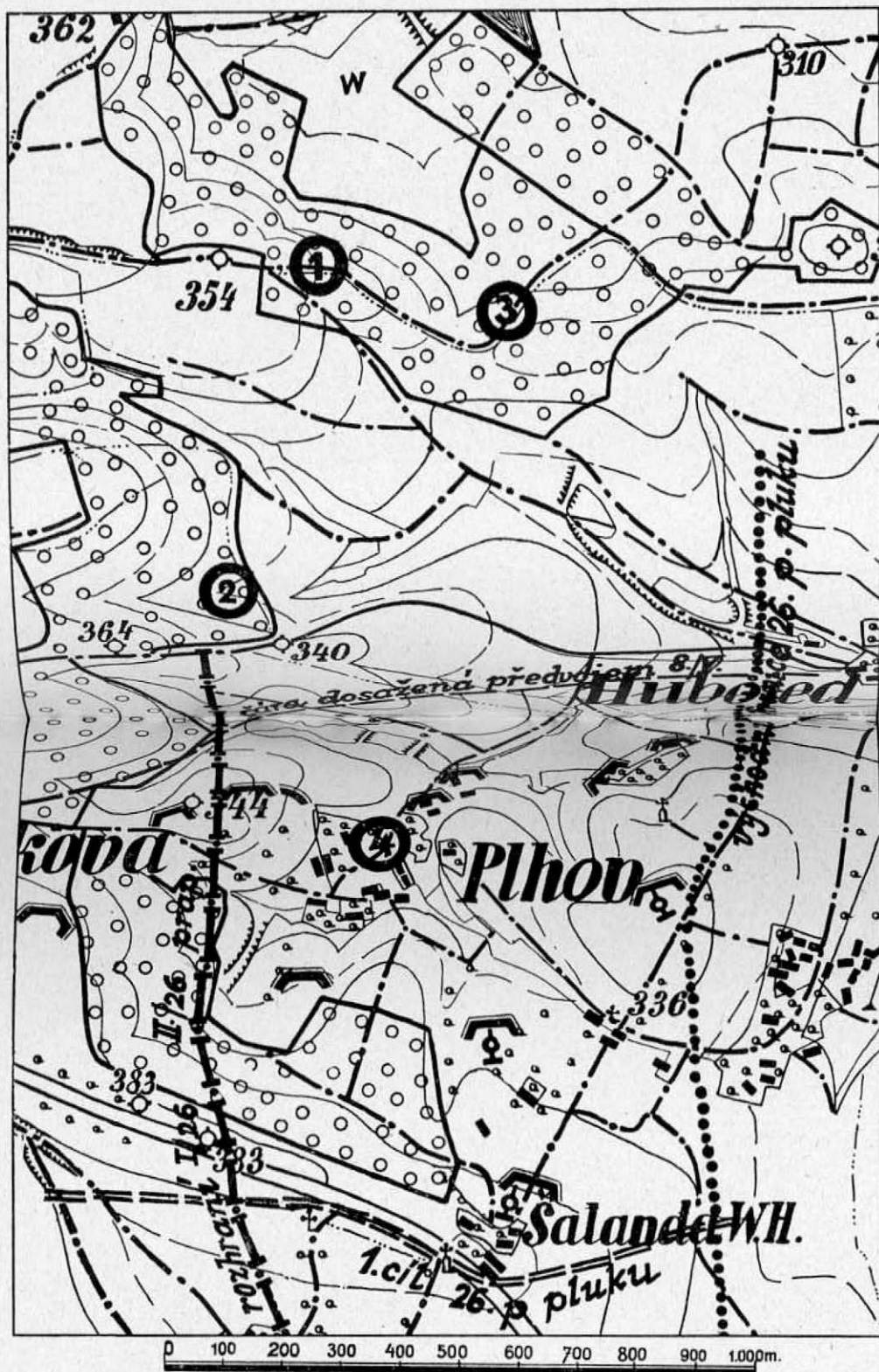
Proto velitel pluku nařídí doplniti před odchodem na výchozí základnu dávku pro pušky a rozdati dávku granátů, kterou prapor má na svých vozech, aniž se musí obávati, že tím zatíží nějak citelně mužstvo, a dá rozkaz, aby vydané střelivo bylo doplněno ve výdejně pluku v Bažově.

Velitel pluku musí dále počítat s tím, že je nutno také doplnit spotřebu střeliva za útoku na 1. cíl — bude tedy třeba pomýšlet na nařízení posunutí vozů na střelivo (plukovní výdejny) kupředu — na místo skryté před pozorováním, kryté před střelami a vhodně položené vzhledem na možnosti zásobovací obou praporů prvního sledu.

Těmto požadavkům bude nejlépe vyhovovati rozcestí v lese, na blízkou koty 354 (viz přílohu), kam bude výdejna pluku posunuta po dobytí 1. cíle pluku.

Proto by mohl článek rozkazu pluku, pojednávající o zásobování střelivem, zníti takto:

„Prapory doplní před odchodem na výchozí základnu dávku střeliva pro pušky na 120 nábojů pro muže a rozdají ruční granáty. Výdejna pluku 8/9 od 21 hod. 30 min. v Bažově, kde prapory naplní své prázdné vozy ještě v noci. Po dobytí prvního cíle pluku bude přemístěna do lesa na rozcestí u koty 354“.

K článku majora gšt. Josefa F e t k y: Zásobování střelivem u pěchoty.

B. Velitel II./26. praporu

řídí se při řešení otázky zásobování střelivem svých rot přibližně podobnými úvahami jako velitel pluku.

Při zběžných propočtech spotřeby střeliva dospěli jsme již při úvahách velitele pluku k názoru, že velitel praporu bude musit doplniti zásoby střeliva svých podřízených rot:

I. jednak před odchodem na výchozí základnu — jak mu bylo nařízeno velitelem pluku;

II. jednak ještě za postupu na 1. cíl pluku, poněvadž roty se svou dávkou — hlavně pěší roty pro lehké kulometry — nevystačí.

K I. Před odchodem na výchozí základnu má doplnit dávku pro pušku u muže na 120 nábojů a rozdati ruční granáty, jež má na vozech praporu.

Doplnění nábojů pro pušku nebude veliteli praporu činit velké starosti, neboť všichni vojíní ozbrojení puškou dostanou o 20 nábojů více. Rozumí se samo sebou, že snahou velitele praporu bude, aby roty měly u sebe co nejvíce střeliva, proto tento doplněk vydá ze zásob praporu, čímž se náklad vozů praporu zmenší o $20 \times 400 = 8000$, t. j. přibližně o obsah $6\frac{1}{2}$ truhlíků.

Rozdělení granátů nebude již tak jednoduché, poněvadž ne každá rota stejně bude jich potřebovati; spotřeba granátů bude záviseti na terénu, hlavně na jeho porostu — v němž ta ona rota bude postupovati. Aby si to velitel praporu uvědomil, musí si nejprve představit, v jaké sestavě bude prapor útočit. Měří-li šířka útočného pásma 900 m, bude potřebi zasadit 18 lehkých kulometů do palebného sledu, to znamená, že 2 pěší roty — řekněme 5. a 6. (5. na západě) přejdou do prvního, zatím co 7. rota zůstane v druhém sledu.

5. rota při svém postupu narazí nejprve na vesničku Plhov, pak na lesík jižně od Plhova, zatím co 6. rota bude stále postupovati v odkrytém terénu; a aby se 5. rota nemusila zdržovati s čištěním Plhova a měla dosti sil pro postup lesem, kterým může velmi výhodně přispěti obchvatem k pádu odporů u Šalanda W. H., zřídí velitel praporu ze 7. rotu skupinu čističů v síle nejvýše $\frac{1}{2}$ rotu, které bude svěřeno vyčistit Plhov.

Vidíme tedy, že granátů budou více potřebovati 5. rota, která bude postupovat lesem a 7. rota, která bude čistit Plhov, než 6. rota, která bude útočit v terénu, kde se uplatní více pušky a automatické zbraně.

Co se kulometné roty týká, nebude velitel praporu zvyšovat její dávku ručních granátů, neboť pro možný boj zblízka jim dostačí normální dávka. (Jinak se uvažovalo při doplnění střeliva pro pušky. Náboje pro pušku jsou tytéž jako náboje pro kulomet a zvýšení normální dávky o 20 nábojů pro 40 lidí znamená podle okolností možnost palby přibližně 4 kulometů po dobu asi jedné minuty.)

Velitel praporu by mohl rozdělit svých 700 granátů na př. tak, že 5. rotě dá 300, 6. rotě 150 a 7. rotě 250 ručních granátů.

Uvážíme-li, že toto množství granátů váží asi 470 kg (vůz nemá míti větší náklad než 500 kg), že z celkového nákladu vozu asi 12 truhlíků*) byl rozdělán obsah $6\frac{1}{2}$, a připustíme-li, že velitel praporu rozdal ještě nějaké osvětlovací rakety, můžeme říci, že se mu vyprázdnily přibližně dva vozy na střelivo, které pošle do Bažova znovu naplniti.

K II. Nyní si musí velitel praporu odpověděti na druhou otázku, t. j. jak bude zásobovati za postupu na 1. cíl pluku lehké kulometry palebného sledu, z nichž každému bude chyběti podle výpočtů dříve již uvedených 2900 nábojů, což znamená 52.200 nábojů pro všech 18 lehkých kulometů, jež budou zasaženy do palebného sledu praporu.

Musíme-li vyloučiti možnost přisunouti vozy praporu pro jejich viditelnost — tedy i zranitelnost — blíže k frontě, než dospěje palebný sled na 1. cíl pluku, který jako rozhraní terénního celku, v němž prapor postupuje, omezuje pozorovací a palebné možnosti nepříteli,

počítáme-li s tím, že přibližně množství střeliva, jež jest naloženo na kárách rot**), ponecháme rotám k úhradě spotřeby střeliva při obraně dobytého terénu (1. cíl pluku) do doby, než bude možno za zastávky zásobiti palebný sled z přisunutých praporených vozů,

a vyloučíme-li možnost náhrady těchto nedostatků dávkou, kterou mají při sobě lehké kulometry posíl rot prvního sledu nebo rot druhého sledu, jimž ji musíme ponechat, abychom je mohli nasadit do boje v okamžiku, kdy toho situace bude vyžadovati,

bude nucen velitel praporu přemýšlet o zřízení praporeční výdejny, kde by uložil v truhlicích 52.200 nábojů, jimiž by uhrávaly rot prvního sledu za postupu svou spotřebu.

Jakým způsobem?

Jestliže uvážíme, že 52.200 nábojů jest obsah asi 43 truhlíků, z nichž každý musí býti nesen dvěma muži, je nám jasno, že by donášením bylo zaměstnáno hodně lidí; utvoříme-li si jen jedno družstvo o 10 nosičích pro každou rotu prvního sledu, které najednou by odneslo asi 6000 nábojů (neboli asi 670 ran pro 1 lehký kulomet palebného sledu), znamenalo by to již zmenšení bojových počtů těchto rot o 1 družstvo, k čemuž by sotva přivolil velitel II. 26. praporu, a donášeče by vyřadil pravděpodobně z rot druhého sledu, která by tak ovšem ztratila již $\frac{1}{6}$ svých bojových sil.

Na štěstí jsme předvíдали organizaci zásobovacích sledů tak, že rota, disponující kárami, může použitím jich zmenšit počet donášečů na nejmenší míru, i když by použití koňského (mulů) potahu pro zranitelnost nebylo možno a musil by býti nahrazen lidmi (které velitel roty musí určit ze svých počtů, nebudou-

*) 12 truhlíků váží $38 \times 12 = 456$ kg, t. j. přibližně náklad 1 vozu.

**) Je přirozené, že za postupu bude kár použito k zásobování z výdejn praporu k rotám.

li mu přidělení velitelem praporu ze zálohy), neboť na takovou káru možno naložit již 4800 nábojů v 4 truhlících.*)

Určí tedy velitel praporu místo (2) (viz náčrt) za praporní výdejnu střeliva, poněvadž je to místo skryté i kryté a blízko výchozí základny, kam ještě za noci dá složit 43 truhlíků nábojů, k nimž přidá ještě 2 truhlíky pro těžké kulomety, jejichž obsah vystřelí tyto kulomety za přípravy, ve snaze, aby kulometná rota opouštěla palebné základny na výchozí základně s téměř úplnou dávkou střeliva.

Bude to tedy přibližně náklad asi 4 vozů, které se tak uprázdní a které mohou býti doplněny u výdejny pluku ještě před počátkem útoku. (Přistě dále.)

Major J. Tureček:

Přibližování malých jednotek — dotyková hlídka.

(Poznámky k článku „Voj. rozhledů“, roč. XII., čís. 1.)

I.

Názory, vyjádřené pisatelem v uvedeném článku, jsou na mnohých místech zajímavé a proto rád používám jeho výzvy k zahájení debaty o tomto námětu.

Konečná úvaha celého článku vyznívá v ten smysl, že dotykové hlídky brzdí za přibližování postup jednotek za nimi následujících a že by bylo lépe, kdyby byly vůbec zrušeny a zajištění předvojů bylo ponecháno SPO.

Reknu hned, že nesouhlasím úplně s tímto názorem a odůvodňuji to takto:

Úkolem SPO. nemůže být nikdy přímé zajištění jednotek, které za ním postupují, neboť jest od nich příliš vzdálen; nedá se to srovnat s jeho úkolem převěždným a nemá k tomu ani dostatek sil.

Převěždný úkol vyžaduje, aby pronikl co možná nejdále a získal zprávy o síle a učenění nepřítele. Úlohu tu však může splnit jen tehdy, nebude-li se zbytečně vázat do boje a využije-li k postupu volných prostorů nebo míst, na kterých byly zjištěny jen slabé nepřátelské prvky, které lze rychlým nápoem zahnat.

Síly SPO. jsou tak malé, že při své úloze nemůže bránit nepřátelským jednotkám, aby nepronikly v některé části pásma až k vlastním předvojům. Uvědomíme-li si způsob jeho postupu, musíme přiznat, že ve skutečnosti budou časté případy, kdy předvoje náhle narazí na nepřítele, zatím co vlastní SPO. bude třeba několik kilometrů před nimi.

Z toho vyplývá, že SPO. není a nemůže být přímým zajištěním pro předvoje.

Není-li tedy předvoj dostatečně zajištěn SPO, musí se zajistit jiným způsobem; neboť každý velitel je povinen starat se o zaji-

*) Ovšem bylo by žádoucí, aby váha káry samé byla co nejmenší, aby její ruční postrk nevyžadoval mnoho lidí.